

Rambam Kriat Shema

1: ד' פָקֹרָא קְרִיתַת שְׁמָעַ -- בְּשֶׁהוּא גּוֹמֵר פָסּוֹק רָאשָׁוֹן, אֹמֵר בְּלִמְשׁ בָרוּךְ שֵׁם בְּבָדָ מְלֹכוֹתְנוּ לְעוֹלָם וְעַד; וְחַלְרָא וְקֹרָא בְּדַרְכֵי "וְאַהֲבָתִי" (דְּבָרִים גַה). עַד סֻפָה. וְלֹמַה קֹרְיוּ בְּנוּ מִסְרָתְהָ הִיא בְּנֵידֵינוּ שְׁבַשְׁעָה שְׁקַבֵץ יַעֲקֹוב אָבִינוּ אֶת בְּנֵי בְּמִצְרָיִם בְּשַׁעַת מִתְּתוֹן, אֲזַם אֲרַזִים עַל יְחִידָה הַשֵּׁם, וְעַל ذָרָךְ הַשְׁפָלָה בָה אָבְרָהָם וַיַּצְחַק אָבִיו. וְשָׁאַל אָוֹתָנוּ וְאָמַר לְהָגָן, בְּנֵינוּ שֶׁמֶא יִשְׁבַּכְם פְּסָלָת, מַיְ שָׁאַיְנוּ עוֹמֵד עַמִּי בִּיחִידָה אֲדוֹן כָל הָעוֹלָם, בְּעַבְנֵינוּ שָׁאַמֵּר לְנוּ מִשְׁהָ רְبָנָנוּ "פָּרוּ-יִשְׁבַּכְם אִישׁ אָוּ-אֲשָׁה . . ." (דְּבָרִים כט, ז) -- בְּלֹוֹמֵר שְׁמָעַ מִמְּנוּ, אָבִינוּ יִשְׂרָאֵל, הַאֱלֹהִינוּ, הַאֱחָד. פָּתַח הַזְּקוֹנוּ וְעַבְדָה, בָרוּךְ שֵׁם בְּבָדָ מְלֹכוֹתְנוּ לְעוֹלָם וְעַד; לְפִיקַד נְבָגוּ כָל יִשְׂרָאֵל לְוֹמֵר שְׁבָח זוּה שְׁשִׁבָּח בּוּ יִשְׂרָאֵל הַזָּקָן, אָסֵר פָסּוֹק זוּה.

No Proxy

שנות אליהו - זרעים - אליהו בן שלמה זלמן (הגר"א), 1720-1797

לְלִי קְרִין דְבָרָה תְּמִימָה וְלֹא פְּסָבָב : קְרִין. לְלִי קְרִין נְלֹא כְּסָט וְלֹא קְרִין כְּשָׁא קְרִין
נְמִיטָס נְכָאָר טְמֵךְ נְלֹא יְהָד . וְלֹא מְלֵא צְמִינָות הָלֶד טְמֵךְ וְשְׁוֵילָה הָלֶד קְרִין חָטָאת
יְסִלְלָה נְלֹא לְאָמֵן לְאָמֵן נְקֹודָה נְכָל מְשָׁא לְקָרְבָּן קְרִין : בְּשִׁיבְיָן . פְּלִי נְמִינָה כְּאָיָה כְּלִי

חידושים וביאורי הגר"א - ביאורי אגדות - ברכות

קורין. לשון רבים דכל אחד חייב לקרוא
ואין הש"ץ יכול להוציא**²** וכמ"ש סוטה
כז, ב' כיצד אמרו שירה על הים כר' ור'
נחמייה אמר כדורא את שמע. שכל אחד
דורא את שמע כדי שיקבלו עליהם עול
מלכות שמים בלבד, אלמא דין אחר
יכול להוציא את חבירו בק"ש **³** (וכ"ב

סקלייהה צל פטוק לרַחְןָן, לכל צהינו הומנו
סוס ליש קליהה פטוק לרַחְןָן כמייפור לרַחְנִיס
צעלמֶה, ולעיל בקקינו לצלולות דכלי הרים
ויקף וסיגר"ה צלייכס מלמווע, לצלולות כל
שמכועין בקליההו נס מזווות קלייהה שמע
סיגי צהלי, ומיסיל מימי נחטוווי נקליההו
כטולות סיפול לרַחְנִיס צעלמֶה. — מולס
לטמְבוֹל ניחול שפיל, כיוון דצ'ין קבלת
מלכות שמייס צפפוק לרַחְןָן נכלן כוונת
טס קומפלוא צהווע צס קו"ה, ומיסוס ספי
שיין שפי נמיימל דלון כוונת וו נטנמא רק
על ידי חמילת צצמלו"ו, דגני דעתיה
דצטורת חלום קיוס טס קו"ה חמר מה
טהומות צפפוק שלחןן. וטאצמלו"ו
פירוש סוח נטפוק לרַחְןָן אַל שמען, דמכוון
זו לאצדוע שם מלכווע צטוהה טס קומפלוא,
וכלמו בכיר הווע ליש סיפול לרַחְנִיס צעלמֶה,
ויהנו יוגה ידי מזעם קבלת עול מלכות שמייס
צפפוק לרַחְןָן רק על ידי חמילת
צצמלו"ו. — ומיכוול שפир לפי זה ציטם
שלגוט לכונס מעלבת ג"כ צצמלו"ו זומין
דפטוק לרַחְןָן, ומכל ניכורה סדרלייס
מנויסיס דמיטיל מימי נטהמיאר צדיינו טפי
געטל פרזיות שלון הקונס מעלבת חזן,
מולס לפי טמְבוֹל המי שפир ליין דסוח
נככל צכונס קבלת עול מלכות שמייס, צענינו
וכוונמו סוח כוונת טס קומפלוא, ממיינט
שפיל י"ל לשכונא צל צצמלו"ו חיין דין
צפ"ע, רק צמלה מנהה סוח צ'ין כוונת צל
פטוק לרַחְןָן, וכמו צלטב האגר"ה דצ'ילו הפי
סוח ליש פטוק לרַחְןָן סיפול לרַחְנִיס
צעלמֶה. ומזק"ה פלא"ז נכלן צ'ין כוונת

שְׁלֹעַרְךָ

סימן ד

בָּה

39

בדין שומע כעונה לעניין קריית שם ע

"לְלִגְמָנָה כַּק"כ שֵׁיכֶם כֹּל מַחְלָה וְמַחְלָה
מִסְנֵה נָעֲמָנוּ כְּפִיו" קַרְיק מַלְמוֹד, לְמַדְלִין
שְׂמַחַע כְּעֻוָּנָה גּוֹפָה יְמַשֵּׁב כְּקוּרָה ק"כ
צְלָגָמוּ, וּמַמְּלִי קְגַלְעָה ק"כ וּמַפְלָה מַמְּלָה
מְלוּוּת סְמָלוּיּוֹת צְפָה, לְלִגְמָנָה נָעֲמָנוּ דִּינָה
אַסְוּמָה כְּעֻוָּנָה לְמַמְּקָנִינוֹ כְּמַמְּקָנִן וּקוּרָה
ק"כ צְפִיו, וּלְמַזְקָנָה לְמַמְּסִיס טַל עֲלָמָנוּ,
וְסְדָלָלִיס ۵"ע.

וְאֵשֶׁר נָרַת צִיּוֹן לְכָלָיְהוּ טִירּוֹתָלְמִי,
דְּגַנְסָה כָּל כָּךְ דִּינָג לְטֻמְנוּעָה כְּעַוְנוֹת
הַהֵּן שְׂיִיכָּן הַלֵּג צְמַנּוּמָה הַתְּלִיוּם צְהַלְמִילָה
וְכְקַרְיָה נְפָה, וְלְגָגָן נְרָכוּם וְקַלְיָה מְגַלְּהָ
וּמְקַרְהָן צִיכּוּלִים, לְסָמָס פְּקַרְיָה וְזְהַלְמִילָה
קוֹחַ סְמַטְתָּה לְמַנוֹּת, וְקַיּוּס הַמְּזֹזָה קוֹחַ גְּנוֹבָה
מְעַטָּה סְדִיבָּרָן נְפָה, וְמַעֲזָוָה סְקוֹחַ לְדוֹוָן
בְּכָלְלָה מְנוּוּמָה הַתְּלִיוּם נְפָה, וְלְפָטָר לְקִיּוּס
חוֹיָצָס עַל יְדֵי אֲמִיעָה מְהֻמָּל מִזְיָן סְוּמָע
כְּעַוְנוֹת, הַכָּן מָלוֹק צָוָה לִין קָעָט דְּנָרְהָט צָוָה
דְּנָרִי דְּמַעְקָה סְמַנוֹתָה לְקָעָט צָוָה פְּקַרְיָה,
מְכָלָה מְקוּס בְּקַיּוּס צָלוֹה מְיָנוֹן צְהַמְּרִיאָה
עַטְמָה, הַלֵּג צְקַדְלָת עוֹלָה מְלֻכּוֹת סְמִיס צָלָבָה.
— וְגַם לְכַזְוָעָק טָול מְלֻכּוֹם אַמְּמִיס וְלְכָל-

9 דנה יש ב' סוגים מצוות עשה. יש שמשמעות המצווה וקיים המצווה זהים, כגון אכילת מצה ונטילה. לולב, דעתה המצווה הוא האכילה, וזהו גם קיומן המצווה. אבל יש סוג מצוות שמשמעות המצווה הרא ע"י עשיית איזה פעולה מסוימת, אבל הקיום של המצווה הוא בלבד. כגון ק"ש, שמשמעות המצווה הוא באמירות פרשיות; אבל קיומם המצווה הוא בלבד קבלת עלול מלכוחו שלמים בלבד. וכן הרא לירוי הפה לה

[א] בדין שומע בעונה בקריאת שם ותפללה

מהתני' רפ"מ לדרכות, ממליממי קולין מה
שמע וכו', ע"כ. **ונענות מהלו**
לטגר"ה זיל' כמה לפרט צו דהה דמני
מליממי "קורין" בלבון רטיס, סיינו
לטסמווען דזק"ס בענין שיטה כל מהך
וממד קולע נטענו, ולג' מאניהם קלייחם
מפניו לסויילו ידי מוכטו. ומוקול לדורי
סגול"ה סוח' גירוטלמי (פ"ג דרכות ס"ג)
דגליקי', ממרו לו ממקובל דק"א, שיטה כל
החל ומלל מענן צפיו, לו ממקובל צמפללה,
שיטה כל מהד מנקץ לרמיס על געמו וכו',
ע"כ. ומכל מכוון צירוצמי דחצוק דין
ק"ס ומפה' מטהר כל השמות הפלויום
בdziיג, דלים נהמאל צהו דין דסומע כעונה,
ויליך כל מהד לקרום ק"ס בענינו, וכמו"כ
צמפללה לרייך כל מהד לנקי'ת לרמיס על
געמו, וטנוק מדין טהר כל השמות דקיליא
וחמייה, לדמד מואים נכוון מלין זומע
כעונה. — **ולכטורה עיקל סכרים צירוצמי**

לקרימא (ד' ג' י'ג'), ל' צממי' לדס' ג' כיוון
מעלנטה נא, וכלהפמקין לכל גלע כיוון נכו
בפרק רה'זון ג' ג' יה'. — וזהו לדע
כהרמינג'ן זמלטמות (פ' ג' לד' ס') תלכוב אט
לדין כוונה בקריות זמעה מט יונ' ק' ג' ג'
מליהם צפלוגת דמנאות נליות כוונה, ומוכם
צדרבי טרמינג'ן לדין כוונה בקריות זמע
למיים לדין כוונה בטהר מנותם, לדין ויה נכלל
צגוג טפתה לדמנאותה, מהן לדין נומך טהרה,
וטהר על כן נמנן דהמאל מנותם מין נליות
כוונה, כי נמי דכוומה בקריות זמע,

אַבְנָן נֶפֶי הַמִּצְוֹת נֶגֶף לְמִזְוֹה. —
מֵכֶן צְדַעַם שַׁלְמַגְ'ס וְטַהֲרַת לְהַעֲנוֹת לְפָלִיגִי
עַל הַלְמַגְ'זָן וּמַל' לְטַלְוקָן דִין קְלִימָת שְׁמַע
מַטְהָר כָּל אַמְּנוֹת דְּלְכָלִי עַל מִמְּנָה כּוֹנוֹנָה
מַעֲלַת נְתָה נֶגֶף קְמַזְוָה, דְלַפִּי וְהַשְׁמָר מִוְכָם
כְּלָבְדֵי הַגְּרַיְס וְל' וְכָמוֹ שְׂנָאַבְדָּל, לְטַלְוקָן דִין
כוֹנוֹנָה בְּקְלִימָת שְׁמַע, כַּיּוֹן לְטַכְוּנוֹנָה פִּיחַ
מְנוּגָן קְמַפְתָּח לְמִזְוֹה סָלְקָגְ'ס.

[ב]

בגד' יסוד דין כוונה בפסקוק ראשון דקוריית שמע

זה נאמר נאך נליימוד פ"ג מס' ל' ק"ב
והנה הראמ"ס (פ"ג מס' ל' ק"ב) כתוב
ו"ל, שקיים מלה שמע ולה כיוון לנו
כפוקו לרשותם שמע יפלוקו לנו יהה ידי^ה
מושומו, ושהאל להס לנו כיוון לנו יהה הפלוקו
שיה קורא צורה כדרכו יהו מגיה מה
הפרושים יהנו בעונת קרייה יהה, והוא
שכיוון לנו צפוק לרשותם, על"כ. ודבאי
הראמ"ס שכתב דמ"ט נקורא להגיה יהה
משמעותו, לדע' קוגה מפה רשותה היה
המנחים לכהן, ודברים מתקומם היה

ובעיקר מושג שנטול לדין קדום עול
מלכות קמיס סולו מגוון מהפוך
למאות ק"צ, יט להוציא כן מהן דפיקין
להכוונה מעכנת צה, והס נס כיוון לנו
(לכל"פ נפקוק ר'רטון) נס יה, וכבר סוכית
מושג רצינו בגלי"ח ז'ל, דס"כ כוונה"כ בקיימות
שמע סולו מגוון מהפוך דמאות קריימת
שמען, ותכל על כן סולו לחיק דין קריימת
שמע מטהר מזוות נמי"ד מזוות ח"ס כוונה,
לכטהר מזוות כוונה מילס מעכנת צהן, כיוון
לגוףנו מעטה המלא שילמה סייל ולס סיין
שםפקן שמואת מומנט מקוריון כוונה, מה
טהין כן בקיימת שמען, לכונת עול מלכות
קמיס סולו מגוון מהפוך דמאותה, ועיקר
קיים מזוות קלייה שמע סולו מה שמקבל
על מלכות קמיס צלינו על ידי משפט
המנוסה טול גמilia ודייגר צעלמה¹⁰.

10 ועל פי דרך זה ביאר ורבינו הא דכתב הרמב"ם גבי ויזדיי מישר (הלוותה מעשר שמי פרק י"א ה') וזיל, ויזדיי זה נאמר בכל לשון וכו', וכל אחד ואחד אומרו בפני עצמו ואם רצוי ובין להתוודת באחד מהודין, עכ"ל. וככתב המנתחת חינוך (מצווה תורה) לדריך מדרבי הרמב"ם זוזל, ומה שכתב, מחוון, כל אחד בפני עצמו, נראה דכונתו דאיינו יוצא בשמיעה מתבירר כשאר מצוות התלוויות בדברו כפן קדוש היום וברכת המזון וכבודמה שיזוצין בשמיעה מהחבירו. וכן איןנו יוצא, עכ"ל המנ"ת. וכבר תמן בזה המג'ה דמהיכי ותית לחק דין ויזדיי משאר כל המצוות המתיקיימות בפה דמנהnia בהו דין שומע. ובאמת בטור או"ח ס"ה חר"ז נראה דנהלכו הראשונים לענין ויזדיי במנחה ערבית' אס במצוות ויזדיי מועיל שומע לעונגה או דכל אחד מתחודה בעצמו. ומביא שם תשובה שצרכיכים ללמד מי שאינו בקי להחותות, אבל ר"ע כתוב שש"ץ אומד ויזדיי להוזכיה מי שאינו בקי. ומשמע שנחלקו בזה אם בקידיש יש דין של שומע בעונגה. אכן בתיאור הוא וזהנה כבר מבואר בדבריו הומרב"ם בפ"א מהלכות תשובי הלכה א' וזיל, כשיעשה תשובה וישוב מהחטא חייב להחותות לפני האל ברוך הוא וכו', כיצד מתחודין אמרו אנא השם החטא עוני פשעתני לפניך ועשתיךך וכך, והרי נחמותי ובורותי במעשי, ולעולם אי חזoor לדבר זה, וזה עיקרו של ויזדיי, עכ"ל. הרי לדלהרמב"ם כלל בכל הווידוי גם החריטה ועוביות החטא וקובלה על העתיד שלעולם לא יחוור לדבר זה, ואשר מוכח בדבריו הומרב"ם זהוידוי אינו בעיקק קיומו מצות אמרה בפה, אלא בעיקרו הוא דין דברים שבלב על ידי חרטה ועוביות החטא, והוידוי אין אלא בגודל היכי תמציז לבטא בפה את ענין התשובה שהוא בעיקרו מצוה שבלב. וכל דבר האי גונגה לא שייך לומר שומע בעונגה, דלא נאמר דין שומע לעונגה אלא במצוות שעיקר ההפצת הוא בעcum מעשה האMRIה בפה. ובמשמעותו